

Bits årsrapport 2016

Innhold

Bits årsrapport 2016.....	1
Innledning.....	2
2016 – Etablering og en bransje i hurtig omstilling.....	2
Et marked i rivende utvikling.....	2
Interne forhold i Bits	2
PSDII.....	4
Sikkerhet.....	4
Sikrere filoverføringer	4
Blockchain	4
Internasjonalt samarbeid	5
Pågående prosjekter	5
Baltus 2.0.....	5
Mobile betalinger	5
ISO 20022 Veikart.....	5
Kunde Bank Grensesnittet.....	6
Digital Samhandling Offentlig - Privat» (DSOP).....	6
Betalinger med raskere oppgjør (BRO)	6
Forventninger til 2017	6

Innledning

2016 – Etablering og en bransje i hurtig omstilling

2016 har vært preget av omstilling og behov for nye måter å tenke og jobbe på, både intern i Bits, men også i en bransje som stadig utfordres i forhold til nye aktører, ny teknologi og ny lovgivning.

Et marked i rivende utvikling

I 2016 fortsetter bransjen å utvikle seg i rask hastighet. En hurtig, teknologisk utvikling presenterer muligheter og skaper forventninger om nye, mer brukervennlige og raskere tjenester for bankenes kunder. I tillegg byr denne utviklingen på noen utfordringer, kanskje særlig knyttet til sikkerhet i løsningene. Nå forbereder markedet seg også på PSDII, som vil åpne markedet for nye aktører.

Sentralt for bankene vil være å manøvrere i dette landskapet og ta del i innovasjonen, samtidig som de fortsatt må kunne være tjenestetilbydere som bygger videre på den kapitalen av tillit bankene har opptjent gjennom mange år. Norske banker må kunne tilby gode, brukervennlige, men også sikre tjenester som gjør dem til et naturlig valg for kunder som i økt grad kan velge blant et økende antall tjenestetilbydere. Samarbeidet mellom offentlige myndigheter og banksektoren som utgjør norske modellen for selvregulering og samarbeid om en felles infrastruktur har resultert i god sikkerhet og har gitt kundene kostnadseffektive løsninger. Derfor ønsker Bits å bevare denne selvreguleringsmodellen med samarbeid på områder der det er fornuftig for bankene å finne felles løsninger, uten at det bremser bankenes evne til innovasjon og konkurranse.

For å møte den nye hverdagen ble det besluttet at BSK i den formen det hadde eksistert frem til 2015 skulle avvikles, og gjenoppstå som del av et vesentlig styrket infrastrukturselskap som er heleid av det norske bankfelleskapet.

Interne forhold i Bits

Bits ble etablert 1. April i 2016 som finansnæringens nye infrastrukturselskap. Samtidig tiltro også ny Administrerende Direktør, Eivind Gjerdal. Selskapet bygger på en sammenslåing av Bankenes Standardiseringskontor (BSK) og Finans Norges fagenhet for betalingsformidling. Bits eies av Finans Norge, som også er generalforsamling.

Formålet med Bits kan oppsummeres som følgende (Fra styringsdokumentet vedtatt av hovedstyret i Finans Norge)

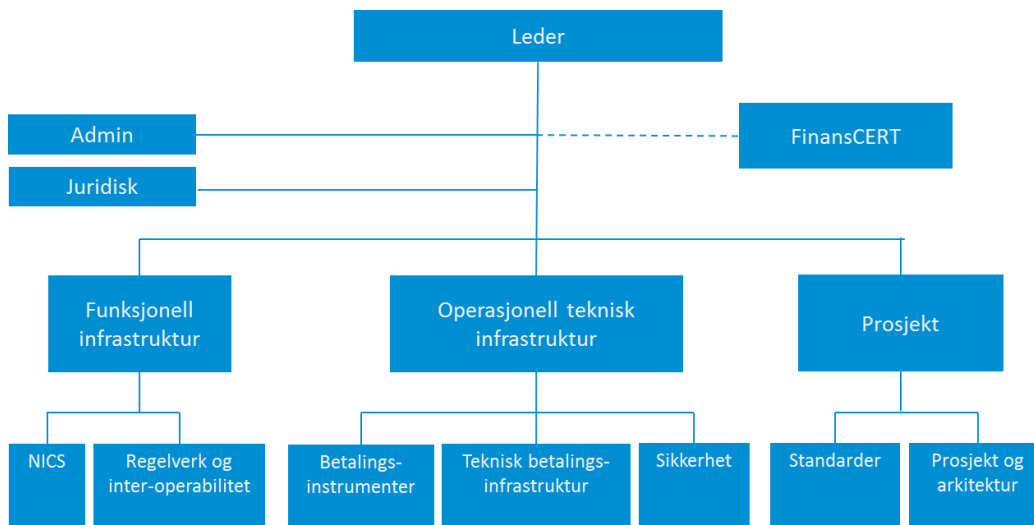
- styrke betalingsformidlingen og videreføre selvreguleringen
- være operatør (konsesjonshaver) for NICS
- effektivisere og forenkle beslutningsstrukturen
- gi økt gjennomslagskraft innad i næringen så vel som overfor eksterne parter
- ivareta eksisterende og samtidig realisere nye samarbeidskonstellasjoner, både mellom bankene og mellom bankene og andre aktører
- bidra i digitaliseringsarbeidet
- sikre en fortsatt effektiv infrastruktur som kan gi næringslivet konkurransefortrinn, det offentlige løsninger for rasjonell økonomiforvaltning og de enkelte banker det beste grunnlaget for å utvikle relevante og trygge tjenester til sine kunder – i reell konkurranse med andre banker og andre aktører
- forvalte og videreutvikle policy for den felles infrastruktur
- fastsette og forvalte avtaler og regelverk for den felles infrastruktur og transaksjons- og meldingsformidling gjennom denne
- utvikle og forvalte standarder og spesifikke regler knyttet til bruk av standardene, herunder også krav til sikkerhet

I tillegg skal også Bits utøve eieransvar for FinansCERT. Styret som ut av Finans Norge og består av følgende representanter fra bankene:

- Eldar Skjetne, styrets leder Sparebank1 Alliansen
- Nestleder Jon-Kristian Prietz (DNB)
- Mathias Martinsen (Nordea)
- Lorang Eriksen (Eika)
- Bent Eidem (Danske Bank)
- Magne Angelshaug (Skandiabanken)
- Jørn Torsvik (Sparebank Vest)
- Bente Landsnes (uavhengig)
- Mette Kamsvåg (uavhengig)

De siste ni månedene i 2016 har vært sterkt preget av etableringen. Det er gjennomført ansettelsesprosesser for å få ansatt 8 nye medarbeidere, samtidig som at det er foretatt en omstrukturering av selskapet som nå består av 20 medarbeidere og er organisert i tre avdelinger, samt administrasjon og juridisk.

Dette har krevet en del ressurser de siste månedene i 2016, men ha vært helt nødvendig for at Bits skal være et selskap som lykkes med å bli et selskap med motiverte medarbeidere som kan prioritere og løse sine oppgaver på en mest mulig hensiktsmessig måte.

Bits organiserer i tillegg fagråd, prosjekter, arbeidsgrupper mv der et nettverk av fagpersoner fra banker og leverandører involveres i deres arbeid. Dette gir et stort og kompetent nettverk. Strukturen for fagråd skal gjennomgås og vurderes i 2017.

Denne rapporten er laget for å gi bankene en oversikt og innsikt i saker som det jobbes med, slik at de får innsikt i de prioriteringer og vurderinger som ligger til grunn for arbeidet.

Som del av etableringen har Bits opprettet nettsider på www.bits.no, som fortløpende benyttes for å publisere nyheter og informere om viktige saker. I tillegg er ambisjonen å nå ut til relevante interessenter gjennom medieoppslag, kontaktmøter, foredrag, fagdager, konferanser mv. Åpenhet og det å ta en aktiv rolle i å fronte aktuelle saker gir store gevinster og tilgang til nye kompetansemiljøer som ønsker å samarbeide med bankfelleskapet, noe som igjen vil gi økt verdi for bankene.

Bits representerer også det norske bankfelleskapet i en rekke fagfora.

PSDII

Forberedelsene til PSDII øker i intensitet. I år har medarbeidere i Bits arbeidet med å gi tilbakemeldinger på Regulatory Technical Specifications (RTS), samt en rekke guidelines. Det er viktig at norske banker kommer med innspill nå, slik at reguleringsmyndighetene får innblikk i norske bankers virkelighet, og kan utforme et regelverk som er anvendbart og som ikke svekker bankenes konkurranseevne. Her samarbeider Bits med kompetansemiljøene i bankene, samt leverandører som for eksempel BankID.

Bits har nedsatt et prosjekt for å forberede overgangen. Konseptfase ble godkjent av Bits' styre i desember og prosjektet tar sikte på å levere sluttrapport innen utgangen av 2017.

Sikkerhet

Sikkerhet forblir et viktig område for Bits. Sikkerheten i våre systemer utfordres stadig. Både fordi markedet presser på med økende etterspørsel etter kundevennlige, enkle og raske løsninger, og fordi våre motstandere får tilgang på bedre teknologi og kompetanse. Til tross for dette tilbyr det norske bankfelleskapet fortsatt sikre løsninger, og vi opplever lave tapstall når vi sammenlikner oss med øvrige europeiske land. Imidlertid er dette et område der vi stadig ser på nye tiltak som setter oss i stand til å møte den økende trusselen. Et eksempel for dette er prosjekt sikrere filoverføringer som er redegjort for nedenfor.

Siste halvår i 2016 så norske banker, i likhet med banker i en del andre europeiske land, en skarp økning i såkalt CEO-fraud eller direktørsvindel. Dette dreier seg om personer som blir lurt til å overføre midler fra firmaets konto etter det de tror er instruks fra en leder. Dette er altså overføringer foretatt i en bedrift av noen som har rettigheter eller myndighet til det, og således vanskelig for bankene å avdekke. Imidlertid har Bits valgt å være proaktive i forhold til dette, og har laget et informasjonsskriv med råd som retter seg mot bedrifter. I tillegg samarbeider vi med EBF og andre medlemmer av deres Cyber Crime Working Group for å forsøke å produsere informasjon slik at vi bidrar til å sette bedriftskunder i stand til å avdekke og motvirke disse svindelforsøkene.

Sikrere filoverføringer

I løpet av 2016 gjennomførte Bits et analyseprosjekt som så på sikrere filoverføringer. Konklusjonen ble at man skulle gå videre med dette og forsøke å skape en infrastruktur basert på omfattende valgfrihet av komponenter, og som kan gjenbrukes for å løse mange behov. Sentralt i dette blir å stille krav til tillitsanker. I avslutningsfasen av forprosjektet kom opplysninger fra DIFI/DFØ om at kompatibilitet med deres infrastruktur, PEPPOL, ville bli krevet neste anbudsrunde for å få statens konsernkonto. En løsning her vil løse ytterligere behov i næringen. Bits arbeider nå med å sette i gang et pilotprosjekt. Prosjektet skal dekke behovene for de som skal benytte PEPPOL infrastruktur i tillegg til direkte utveksling av filer mellom bank og kunde eller bank til bank.

Blockchain

En av de nye teknologiene som har vært mye omtalt de siste årene er Blockchain. Bits er opptatt av å følge utviklingen og være med på å bidra dersom enn teknologien kan løse behov bankene har på en bedre måte enn i dag. BSK arrangerte en fagdag om temaet i februar, og høstet mange positive tilbakemeldinger. Det ble ytret ønske om at Bits skulle skape en arena for å diskutere utvikling og anvendelse av teknologien i finansnæringen. I Desember ble første møte i Fagutvalg for Blockchain avholdt.

Internasjonalt samarbeid

Verden blir stadig mindre og mer globalisert. For at Bits skal kunne fortsette å ivareta norske bankinteresser representerer de bankfelleskapet i en rekke internasjonale fora der målet er å representere de norske bankene både ovenfor lovgivere og der teknologien utvikles. Bits' representanter tar også med kunnskap, kompetanse og erfaringer hjem slik at evnen til å avverge trusler og utvikle infrastrukturen øker at det norske bankfelleskapet beholder sin sterke posisjon.

Bits representerer Norge i den internasjonale standardiseringskomiteen for finanssektoren (TC68) gjennom Standard Norge, og deltar i underliggende arbeidsgrupper som ser på standardisering av fremtidens teknologi. Blant annet er vi med i grupper som vurderer sikkerhetsaspektene i digitale valutaer og tredjeparts leverandører av betalingsløsninger (TPP). På EU-nivå deltar Bits i foraer som deler erfaringer og ser på trender innenfor nettkriminalitet rettet mot finanssektoren, og erfaringer med ny teknologi som Blockchain.

Bits deltar aktivt i EPC i European Payments Council (EPC), som er etablert av den europeiske banksektoren som bidragsyter for koordinasjon og samordning av betalingsområdet for å understøtte EUs SEPA ambisjoner. Her er vi representert i styret og engasjert i flere undergrupper, som EPC Scheme Evolution & Maintenance Working Group (SEM) og arbeidsgrupper som ser på kortbetalinger og mobile betalinger.

I tillegg til foraene som er nevnt ovenfor deltar Bits i en rekke kompetansefora internasjonalt og i Norge. Fullstendig oversikt kan utleveres ved henvendelse, og dersom noen ønsker å bidra i arbeidet oppfordres det til å ta kontakt.

Pågående prosjekter

Baltus 2.0

Baltus utgjør stamnett mellom bankene kommunikasjonsmessig. Med denne oppgraderingen til Baltus 2.0 får løsningen et teknisk, sikkerhetsmessig og driftsmessig løft som sikrer robuste, fremtidsrettede tjenester.

Moderniseringsprosjektet ble avsluttet i oktober og er nå på vei inn i forvaltning. Det gjenstår fortsatt enkelte leveranser før prosjektet er helt avsluttet

Mobile betalinger

Mobiltelefonen har de siste årene gått fra å være en tradisjonell telefon til å bli en datamaskin man kan bære i lommen, hvorav kun en av funksjonene er å ringe. Bits er overbevist om at mobile betalinger er fremtiden. Derfor er området prioritert kraftig opp i 2016. Etter analyseprosjektet som ble utført sommeren 2016, ble det på høsten startet et forprosjekt med mål om å levere krav og spesifikasjoner for en løsning. Prosjektet har sett på flere alternativer, blant annet å utvikle et SDK eller utarbeide spesifikasjoner som leverandørene kan implementere. For å få til en raskere prosess rundt dette har prosjektet diskutert muligheten for å videreutvikle spesifikasjonene fra en av terminalleverandørene i markedet, for deretter å dele dette med andre terminalleverandører.

ISO 20022 Veikart

ISO 20022 Strategi og Roadmap for finansnæringen i Norge fra juni 2014 beskriver en strategi for overgang til bruk av ISO 20022 som meldingsstandard. Dokumentet beskriver et veikart/framgangsmåte for gjennomføring av strategien med forslag til gjennomføringsprosjekt. Veikartet deler overgangen i tre hovedfaser, Kunde Bank grensesnittet, Interbank, samt kort.

Kunde Bank Grensesnittet

Kunde Bank ble organisert som et eget ISO 20022 prosjekt i juni 2015. Prosjektet har er en koordinert implementasjon hos norske banker med tilbud til ERP leverandører om å delta i prosessen for å sikre at implementeringen av meldinger gjøres tilgjengelig for kundene.

Prosjektet har gjennomført del 1 av prosjektplanen som gjaldt implementering av de meldinger som kreves for å tilfredsstillere kravene angitt i finansavtaleloven gjeldende fra 31.10.2016. Norske banker er dermed klare innen fristen.

Prosjektet har startet opp del 2, som gjelder melding for filbaserte kontoutskrifter og melding om kredit transaksjoner samt meldinger for Direct Debit, knyttet mot de norske tjenestene Avtalegiro og Autogiro.

Digital Samhandling Offentlig - Privat» (DSOP)

DSOP er en unik samhandling mellom offentlig sektor og finansnæringen for bedre utveksling og bruk av data med mål om digitalisering hos begge parter med bedre data og bedre personvern. Prosjektene er porteføljebasert for å skape balanse i nytteverdi mellom deltakende parter.

I 2016 er «Proof of Concept» av Samtykkebasert Lånesøknad som viste at både finansnæringen og offentlig sektor representert ved Skatteetaten og Brønnøysundregistrene/Altinn kan snu seg raskt og levere gode resultater på rekordtid. Samtykkebasert Lånesøknad, Konkurshåndtering og Kontrollinformasjon (til Skatteetaten) ble valgt som første portefølje når topplederne i Finans Norge, Skatteetaten og Brønnøysundregistrene før sommerferien ble enige om en ambisjon om gjennomføring av tre konkrete samhandlingsprosjekter.

En innovasjonstrakt med ideer som partene kan plukke fra for sammensetning av fremtidige porteføljer for årene fremover.

Betalinger med raskere oppgjør (BRO)

I oktober 2016 ble det etablert en arbeidsgruppe med representanter fra finansnæringen og Norges Bank for å intensivere arbeidet med å skape en felles infrastruktur for betalinger med raskere oppgjør.

Målsettingen med arbeidet er at det legges til rette for realtidsbetalinger som er tilgjengelige 24/7 gjennom en felles underliggende infrastruktur for bankene. Norges Bank vil foreta nødvendige tilpasninger i oppgjørssystemet. Målet er at betalinger mellom kunder kan gjennomføres tilnærmet umiddelbart med kontrollert oppgjørskisikro mellom banker.

Løsningen skal legge til rette for at kunder i forskjellige banker kan sende og motta realtidsbetalinger til hverandre, og for at det er effektiv konkurranse om kundene.

Forventninger til 2017

2017 er første året Bits er operasjonelt hele året, noe som gjør at vi nå vil være en organisasjon med noe mer ro og forutsigbarhet. Vi vil også få en økt leveranseevne når nye medarbeidere finner sin plass i organisasjonen.

Den teknologiske utviklingen fortsetter, og etter hvert som PSDII nærmer seg blir det enda viktigere for norsk banknæring å tilpasse systemene for å åpne for nye tjenestetilbydere. Den nye markedssituasjonen medfører at også bankene vil kunne posisjonere seg for å samarbeide med de nye aktørene, utnytte det den nye markedssituasjonen bringer med seg av innovasjon og muligheter.

Mobile betalinger vil kreve enda mer oppmerksomhet fra Bits i tiden som kommer. En prioritert oppgave er å bidra til en fremtidig verden preget av full interoperabilitet, både mellom personer (P2P) og ved utsalgssteder (point of sale).

Bits har styrket sin kompetanse på prosjektledersiden og vil ytterligere styrke denne i 2017. Allerede i første kvartal i 2017 igangsettes nye prosjekter, som tilpasning til PSDII. Denne satsingen vil gi større gjennomføringskraft innenfor viktige satsingsområder for det norske bankfelleskapet, slik at Bits kan fortsette å etterleve ambisjonen om at norsk bankfelleskap skal hevde seg blant verdens beste betalingsinfrastrukturer.